افق حوزه

| هفته‌نامه سیاسی، علمی و فرهنگی حوزه‌های علمیه |

| سال بیستم | شماره ۶۹۴ | دوشنبه ۶ دی ۱۴۰۰ | ۲۲ جمادی‌الأولی ۱۴۴۳ | ۲۷ دسامبر ۲۰۲۱ | ۱۲ صفحه | ۲۰۰۰ تومان |

یادداشتی از آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی

به‌مناسبت ایام جانسوز فاطمیه

حضرت فاطمه زهرا علیهاالسلام نسخه مطابق اصل پدر

۱۲

آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی

حوزه علمیه قم با بودجه خودش به جهان اسلام خدمت می‌کند

۲

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

«علم توحید» می‌تواند رکن اساسی وحدت حوزه و دانشگاه باشد

۳

پیام مراجع عظام تقلید و علمای حوزه به مسئولان علمی کشور

تمدن‌سازی نوین اسلامی

رسالت مشترک حوزه و دانشگاه

دنیای اسلام نیاز به یک نهضت علمی دارد و این نهضت، به‌تنهایی شکل نمی‌گیرد؛ بلکه باید اندیشمندان و نخبگان حوزه و دانشگاه در کنار هم، تمدن نوین اسلامی را احیا کنند و این کار نیاز به اتاق فکر دارد.

۲

حضرت آیت‌الله علوی گرگانی

مدرک تحصیلی معتبر و مورد اتفاق همه حوزه‌های علمیه طراحی و صادر شود

نظر من این است که به‌عنوان تشویق، به پژوهشگران مدارکی حوزوی اعطا گردد تا اعتباربخشی به تلاش علمی آنان باشد.

۳

آیت‌الله حسینی بوشهری در مراسم رونمایی از کتاب «رجال تفسیری»

«رجال تفسیری» در نوع خود اثری بی‌نظیر است

«رجال تفسیری» یک شاهکار است؛ چراکه همواره علم رجال در بحث‌های مقدماتی برای علم فقاهت و اجتهاد مطرح بوده است.

۳

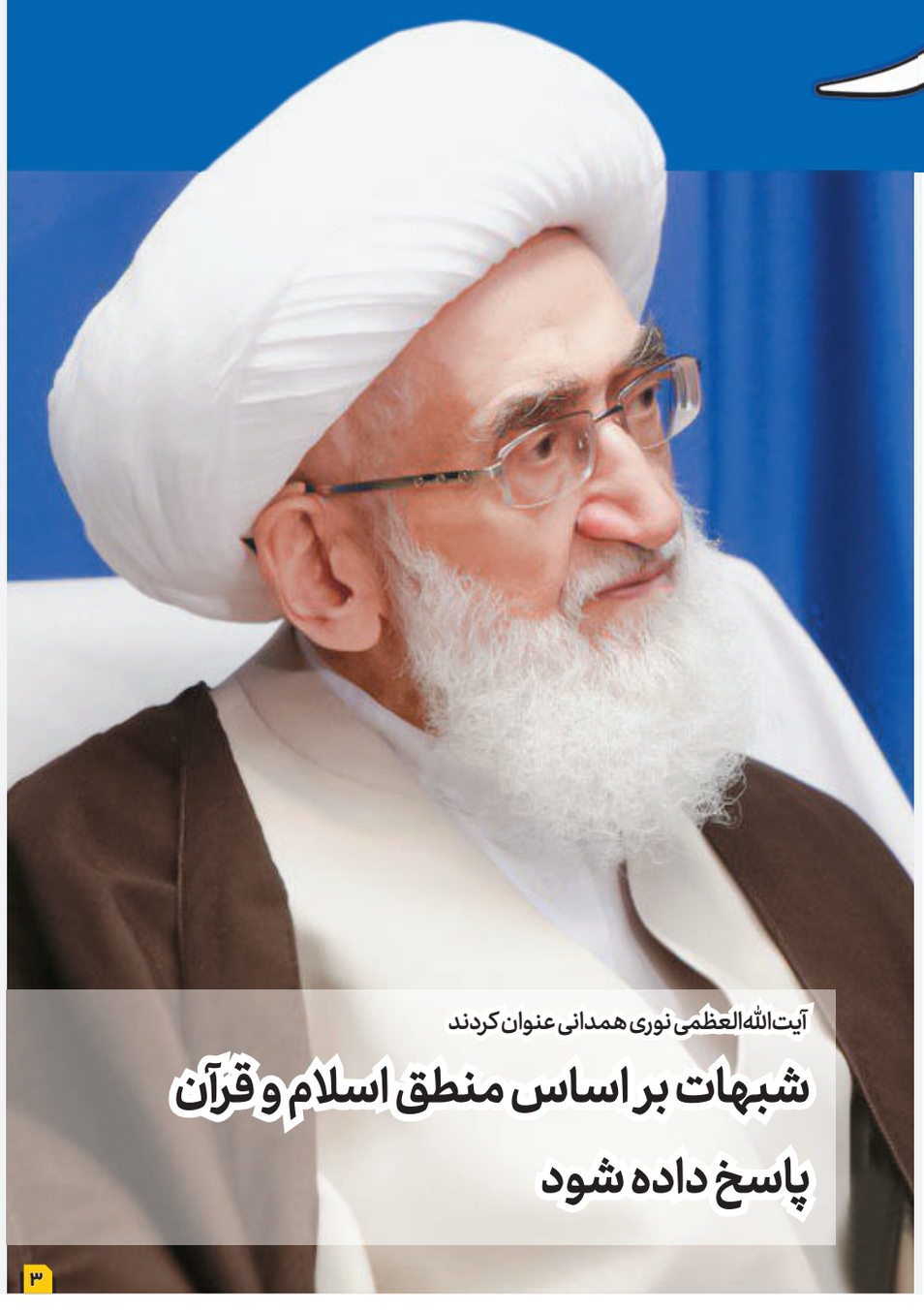

آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی عنوان کردند

شبهات بر اساس منطق اسلام و قرآن پاسخ داده شود

۳

| آیت‌الله رجبی در ششمین کنگره بین‌المللی علوم انسانی اسلامی تأکید کرد | **تولیدکننده علوم انسانی باید خطوط اندیشه قرآنی و اسلامی را بداند** ۴

| گفت‌وگوی منتشر نشده با آیت‌الله محسن مجتهد شبستری رحمه‌الله | **خدمات فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و انقلابی این عالم انقلابی** ۶

آیت‌الله جواد مروی

در فقه مقارن باید به امتیازات فکری مذهب حقه شیعه رسید

عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه گفت: از نگاه بنده وظیفه یک طلبه که خودش را سرباز حوزه شیعی می‌داند، این است که اگر در مورد فقه مقارن کار می‌کند، صرف دانستن مطالب سایر مذاهب اسلامی و فِرَق فقهی، کاری را پیش نمی‌برد؛ باید با مقارنه به امتیازات تفکر شیعی رسید.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله مروی عضو شورای‌عالی حوزه، در دیدار جمعی از طلاب مدرسه علمیه نواب مشهد با وی، به تبیین الزامات و بایسته‌های پژوهش در فقه مقارن پرداخت و گفت: طبیعی است که برای سیاست‌گذاری در پژوهش یا آموزش در یک موضوع، ابتدا باید هدف روشن شود؛ باید دید ما از بررسی فقه مقارن چه هدفی را دنبال می‌کنیم؟

وی افزود: ممکن است هدف به‌صورت‌های متفاوتی بیان یا تفسیر شود؛ از نگاه بنده وظیفه یک طلبه که خودش را سرباز حوزه شیعی می‌داند، این است که اگر در مورد فقه مقارن کار می‌کند، در مقارنه بین نحله‌های فقهی مختلف، باید به امتیازات فکری مذهب حقه امامیه برسد.

آیت‌الله مروی خاطرنشان کرد: صرف دانستن مطالب سایر مذاهب اسلامی و فِرَق فقهی، کاری را پیش نمی‌برد؛ باید با مقارنه کردن، به امتیازات تفکر شیعی رسید.

وی سیاست‌گذاری‌ها را بر اساس هدف دانست و گفت: مشاهده می‌گردد که گاهی برخی از بزرگان اهل سنت مقارنه کار می‌کنند، چگونه امتیازات تفکر شیعی را به‌خوبی بیان می‌نمایند؛ مثلا دکتر شیخ ابوزهره عالم بزرگ اهل تسنن در مصر پس از اینکه سال‌ها فقه شیعه را مورد مطالعه قرار داد به شاگردانش در جامعة الازهر می‌گفت: «لوکان الامر بیدی لما جاوزت فی القضاء والفتیا مذهب الامام الصادق»؛

اگر در تقنین قوانین درمصر کار به دست من بود در فتوا و قضاء از مذهب امام صادق نمی‌گذشتم. حال اگر هدف ما تبیین این امتیازات باشد، بر این اساس نیز سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی علمی برای خود خواهیم داشت.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم تصریح کرد: اولین الزامی که مورد تأکید بنده است و با کمال تأسف باید عرض کنم، در محصولات فقه مقارن کمتر دیده می‌شود، دقت کافی در فهم مبانی و افکار طرف مقابل است.

وی با اشاره به اینکه یکی از مباحث ابتدایی در فقه مقارن، بهره‌گیری از روش‌های بزرگان و علمای شیعی است، افزود: باید در مورد روش کارهای علمی بزرگانی همچون علامه حلی پژوهش شود تا این روش‌ها مورد استفاده قرار گیرند.

آیت‌الله مروی بیان کرد: ما تا در مورد بحث‌هایی همچون اجماع، قیاس و انواع این مباحث اصولی و فقهی نتوانیم کار علمی و شناختی در حد درس خارج انجام دهیم، در فقه مقارن نیز نمی‌توانیم حرف مفیدی برای گفتن داشته باشیم.

وی گفت: معتقدم کسی که فقه مقارن می‌خواند، می‌بایست حداقل در دو سال قوی، بحث «علم‌الجرح والتعدیل عندهم و عندنا» را به‌خوبی مسلط گردد؛ در غیر این صورت، آورده‌اش در دیدگاه متخصصان فن از مذاهب مختلف، مورد توجه قرار نخواهد گرفت.

عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه اظهار کرد: حداقل در هرکدام از مذاهب اربعه، باید بزرگترین اندیشمندان فقهی صاحب تطور و تولیدات علمی آنان را بشناسیم؛ در غیر این‌صورت، راه به جایی نخواهیم برد.

مدیر حوزه‌های علمیه در جمع صاحب‌نظران کلام تأکید کرد

لزوم تقویت فقه‌الکلام و فقه‌العقیده

مدیر حوزه‌های علمیه گفت: تا پایان ۱۴۰۱ حدود ۵۰۰ رشته حوزوی سرفصل‌نویسی شده و نقشه اجرایی آن نهایی خواهد شد و گروه‌های علمی در پیشبرد و اجرای آن فعال‌تر عمل خواهند نمود.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی، ۲۹آذر در پانزدهمین مجمع سالیانه انجمن کلام اسلامی حوزه علمیه قم، با موضوع «آسیب‌شناسی و راهکارهای توسعه دانش کلام» که در سالن خواجه نصیرالدین طوسی دفتر تبلیغات اسلامی برگزار شد، بر اهمیت توسعه و تعمیق حوزه علوم عقلی و علم مهم کلام اسلامی تأکید و اظهار کرد: علم کلام برای بالندگی، رشد و استواری در پایه‌های نظام اسلامی، به رشد، توسعه و تقویت متدولوژی و منهج‌شناسی وابسته است.

مدیر حوزه‌های علمیه به علل و عوامل رشد و توسعه علوم فقهی اشاره و ابراز کرد: فقه در یک داد و ستد مستمر با اصول، رشد و پیشرفت پیدا کرده است و به‌نوعی می‌توان گفت: ژرفایی و عمق فقه در یک رفت و برگشت پیوسته و دائمی با اصول شکل گرفته است.

عضو شورای‌عالی حوزه افزود: دانشوران، نهادها و شخصیت‌های فعال در حوزه‌های دانشی غیرفقه و مشخصاً کلام باید به پایه‌ریزی اصول کلام به‌معنای اصول فقه پرداخته و منهج‌شناسی استنباط کلامی در گزاره‌های توصیفی عقلی و گزاره‌های نقلی را پایه‌ریزی کنند.

عضو فقهای شورای نگهبان، با تأکید بر اینکه اصول، گنج فاخری دارد که برای هر متفکر و پژوهشگر قلمروهای علوم اسلامی از جمله حوزه کلام مثمرثمر است، خاطرنشان کرد: بازسازی و بازخوانی اصول و فعال‌سازی برای به‌کارگیری در حوزه کلام و استنباطات کلامی امر مهمی است که باید مورد توجه قرار گیرد.

وی افزود: اگر می‌خواهیم کلام ما در ۵۰ سال دیگر از عظمت بالاتری برخوردار باشد، باید به حوزه متدولوژی، منهج و روش‌شناسی توجه روزافزونی داشته باشیم.

مدیر حوزه‌های علمیه، با اشاره به اینکه غیر از کلام خاص، باید به کلام‌های ویژه از جمله کلام مضاف در حوزه‌های خاص نیز توجه بیشتری داشته باشیم، یادآور شد: کلام‌های متنوع و خاص ضرورتی است که باید بدان پرداخت و بخش زیادی از هجمه‌ها مربوط به نظامات حقوقی، سیاسی و.. است که علی‌رغم فراوانی پژوهش‌ها، نیازمند نظام‌مندی و رشته‌سازی و سامان‌دهی ناظر به نیازها هستیم.

عضو شورای‌عالی حوزه‌های علمیه، بر اهمیت تقویت فقه‌الکلام و فقه‌العقیده ناظر به نیازهای دنیای جدید تأکید کرد و یادآور شد: فقه معاصر باید سطوحی همچون؛ بازسازی رشته‌ها ناظر به پرسش‌های نو، افزودن فصول و ابواب جدید با توجه به شرایط جدید و تألیف کتاب‌های جدید فقهی ناظر به حوزه‌های مختلف دانشی و توسعه علوم پیرامونی حوزه را مورد توجه بیشتری قرار دهد.

آیت‌الله اعرافی با تأکید بر اینکه باورها و التزامات قلبی، امور جوانحی اختیاری هستند که مشمول احکام خمسه می‌شوند؛ لذا نیازمند تقویت فقه‌العقیده هستیم، خاطرنشان کرد: نیاز است تا کلام بین‌الادیانی و بین‌المذاهبی را در سطوح مختلف مورد توجه قرار دهیم.

عضو فقهای شورای نگهبان افزود: باید از معتقدان به عالم قدس و مبادی غیبی در برابر الحادهای نوین صیانت نماییم؛ چراکه در صورت ورود به این حوزه، در جبهه بزرگ جهانی ایفای نقش کرده و صاحبان اندیشه الهی، احساس هویت مشترکی خواهند کرد.

وی در بخش دیگر از سخنان خود، با بیان اینکه ۱۰۰ تا ۳۰۰ طرح مهم، خیلی مهم و راهبردی در حوزه‌های علمیه ترسیم شده است، ابراز کرد: گنجینه‌ای فاخر از طراحی‌ها؛ اعم از ۲۰ سند راهبردی و برنامه توسعه حوزه‌های استانی، تنها بخشی از این موارد است.

مدیر حوزه‌های علمیه با تأکید بر اینکه خادمان شما شبانه‌روز وقت خود را صرف نموده‌اند تا جبهه وسیع طرح‌ها را برای پاسخ به نیازهای روز عملیاتی نمایند، خاطرنشان کرد: ما کار حوزه را مهمتر و ارزشمندتر از هر چیزی می‌دانیم؛ به‌گونه‌ای که قربانی شدن خودمان برای حوزه را ارزشی والا می‌پنداریم.

وی با اشاره به اینکه تاکنون بیش از ۱۰۰ رشته سرفصل‌نویسی شده است، تصریح کرد: تا پایان ۱۴۰۱ حدود ۵۰۰ رشته حوزوی سرفصل‌نویسی شده و نقشه اجرایی آن نهایی خواهد شد و گروه‌های علمی در پیشبرد و اجرای آن فعال‌تر عمل خواهند نمود.

آیت‌الله اعرافی با بیان اینکه در برنامه پنج‌ساله حوزه‌های استانی، توسعه رشته‌ها و گرایش‌ها ناظر به نیاز مناطق ترسیم شده است، اظهار کرد: درختواره مهارت‌ها و آموزش‌های کاربردی حوزه، از جمله اقداماتی است که برخی از محورهای آن با حوزه کلام در ارتباط است.

عضو شورای‌عالی حوزه، با بیان اینکه سطوح عالی متن‌خوانی به‌عنوان دروس تحقیق را نیز می‌توان به حوزه کلام توسعه داد، اظهار کرد: متون بدیل، سطح ۵ و دوره ویژه برای ممتازان سطوح چهار برای صاحب‌نظری و حرکت به سمت اجتهاد، اصلاح محدوده‌ها، نظام جامع اندیشه اسلامی، برنامه پنج‌ساله حوزه‌های استانی، گروه‌های فلسفه و کلام و علوم عقلی، توسعه انجمن‌ها از جمله انجمن کلام در شهرها و استان‌ها، طرح‌های مورد نیاز نظام که بُعد کلامی دارد، طرح گفتمان علمی انقلاب اسلامی و امتیازات اساتید، از مواردی است که می‌توان از ظرفیت اندیشمندان حوزه علوم عقلی و کلام اسلامی برای اتقان آن مباحث، استفاده حداکثری نمود.

عضو فقهای شورای نگهبان یادآور شد: ارتباط کلام با حوزه تبلیغ و شبکه‌های متنوع آن، اتصال خروجی‌های فکری و کلامی حوزه و امتداد آن به صحنه تبلیغ، راهبرد بزرگی است که نیازمند طرح و برنامه است.

آیت‌الله اعرافی در پایان، بانک ایده‌ها را از دیگر رویکردهای مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه دانست.

ثبت‌نام آزمون جذب عمومی تصدی منصب قضا

به گزارش خبرگزاری حوزه، معاونت منابع انسانی قوه قضائیه اعلام کرد: ثبت‌نام داوطلبان دانشگاهی و حوزوی در آزمون استخدامی تصدی منصب قضا در سال ۱۴۰۰، منحصراً به‌صورت اینترنتی است و از ۵دی آغاز شده و تا ۱۱دی ادامه دارد.

کلیه داوطلبان متقاضی ثبت‌نام در آزمون تصدی منصب قضا در صورت داشتن شرایط عمومی و اختصاصی مندرج در بند الف و ب این اطلاعیه، نسبت به تهیه مدارک خواسته‌شده، اقدام و با مراجعه به پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان سنجش آموزش کشور به‌نشانی www.sanjesh.org نسبت به ثبت‌نام در آزمون اقدام نمایند.

در پایان ثبت‌نام به هر یک از داوطلبان، کد رهگیری ارائه خواهد شد که داوطلبان لازم است تا پایان کلیه مراحل آزمون، این کد را نزد خود نگه دارند. ثبت‌نام منحصراً به‌صورت الکترونیکی است و داوطلبان لازم است، از طریق پایگاه اطلاع‌رسانی مذکور نسبت به ثبت‌نام در آزمون اقدام نمایند و ثبت‌نام به غیر از روش فوق غیرقابل قبول است.

کارت ورود به جلسه آزمون از ۱۱ اسفند از طریق پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان سنجش آموزش کشور در دسترس داوطلبان قرار خواهد گرفت.

آزمون در روز جمعه ۱۳اسفند و به‌صورت تستی برای تمامی داوطلبان برگزار می‌شود و داوطلبان پذیرفته‌شده در آزمون تستی، روز جمعه مورخ ۶خرداد۱۴۰۱ در آزمون تشریحی شرکت خواهند نمود.

با توجه به عدم برگزاری آزمون ایثارگران به‌صورت جداگانه در سال جاری، داوطلبان ایثارگر نیز، در صورت دارا بودن شرایط می‌توانند، در این آزمون شرکت نمایند.